

Η ΜΕΓΑΛΗ ΑΡΠΥΙΑ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ.

Αφ' ὅλα τὰ σαρκοδόρα ὄρνεα τὸ ἔχον ἴσχυρότερον ράμφος καὶ ὄνυχας εἶναι ἡ μεγάλη Ἀρπυια τῆς Ἀμερικῆς, ἣτις ὀνομάζεται καὶ καταστρεπτική, ἢ ἀετώδης Ἀρπυια.

Τὸ ὄρνεον τοῦτο κατοικεῖ εἰς τὴν Γουϊάναν, καὶ ἀλλαχοῦ τῆς μεσημβρινῆς Ἀμερικῆς, ἐμφωλεύον εἰς τὰ πυκνότερα μέρη τῶν δασῶν, ὅσον τὸ δυνατὸν

πάντοτε μακρὰν τῶν ἀνθρωπίνων κατοικιῶν, ὑπερβαίνει δὲ πολὺ τὸν ἀετὸν κατὰ τὸ μέγεθος, καὶ ἔτι μᾶλλον κατὰ τὴν ἴσχυν. Τὸ χρῶμα τῶν πτερῶν αὐτοῦ εἶναι κατὰ μὲν τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν τράχηλον φαιὸν, κατὰ δὲ τὴν δύσκην καὶ ἐκατέρωθεν τοῦ στήθους μέλαν βαθὺ, κατὰ δὲ τὸ ὑπογάστριον ἀρχόμενον ἐκ τοῦ λευκοτάτου καὶ προχωροῦν ποι-

κίλλεται βαθμηδὸν ἐκ μελανῶν κηλίδων· ἡ οὐρὰ αὐτοῦ εἶναι κατὰ μέρη μέλαινα καὶ κατὰ μέρη φαιά· τὸ δὲ ράμφος, καὶ οἱ ὄνυχες καταμέλανα, τὰ πτερὸν κιτρινόχροα, περὶ δὲ τὸν τράχηλον φέρει λόφον ὑψηλὸν ὅρθιών καὶ ἀνίσων πτερῶν μέλαινος χρώματος· ὅταν δὲ τὸ εἰρημένον ὅρνεον ἀνορθῆ μὲν τὰ τῆς κεφαλῆς, κρεμᾷ δὲ πρὸς τὰ κάτω τὰ τῶν παρειῶν, δύοιαζει τότε πρὸς τὴν γλαῦκα, ἀλλὰ τὸ ἀγέρωχον τοῦ σχήματος καὶ τὸ ὑπερήφανον σπινθηροβόλημα τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ἀφαιροῦσι πᾶσαν τὴν ἀπὸ τῶν τῆς κεφαλῆς πτερῶν δύοιστην τῆς Ἀρπυίας πρὸς τὸ ἀγενὲς ἔκεινο νυκτερινὸν πτηνόν.

Αἱ ἔξεις τῆς μεγάλης Ἀρπυίας φυσικῶς ἔχουσης δὲν μᾶς εἶναι ἀρκετά γνωσταί διότι τὸ ὅρνεον τοῦτο διὰ τὸ ὑπερβάλον τῆς ἴσχύος, καὶ τὸ ἀγέρωχον αὐτοῦ καθίσταται τρομερόν· διηγοῦνται δὲ, ὅτι δὲν δειλιᾳψήνται ἀφορμήσῃ καὶ κατ' αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων, ἀναφέροντες μάλιστα παραδείγματα πολλῶν δυστυχῶν, τῶν δοπίων τὸ κρανίον διὰ τοῦ ράμφους συνέτριψε. Καὶ ἵσως μὲν τοῦτο εἶναι ὑπερβολὴ, ἀλλ' ἀναμφιβόλως ἥθελεν εἶσθαι κινδυνωδέστατον τόλμημα τὸ νὰ πλησιάσῃ τις ἀοπλος εἰς τὴν φωλεὰν ζεύγους τῶν τρομερῶν τούτων ὅρνέων. Οἱ ὅρνιθοι λόγος Φερνανδέζος ἀναφέρει, ὅτι ἡ Ἀρπυία ἀποτολμᾷ ὅχι μόνον κατὰ τῶν ἀνθρώπων νὰ ἐπιπίπτῃ, ἀλλὰ καὶ κατ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν ἀγρίων θηρίων. Κατὰ δὲ τὸν Μανδρούΐτην ἡ ἔμφυτος τῆς Ἀρπυίας πρὸς τὸ καταστρέφειν ροπὴ ἀναπτύσσεται συνεχέστατα κατὰ τῶν ἀθλίων θραδυπόδων καὶ πιθήκων, τῶν ἐπὶ τὸν κλάδων τῶν δένδρων διαιτωμένων καὶ μὴ ἴσχυόντων ν' ἀντιπαλαίσωσι πρὸς τοιοῦτον τρομερὸν ἀντίπαλον· φονεύει δὲ προσέτι καὶ ἐλάφους καὶ καταβάλλει καὶ ἄλλα τῶν τετραπόδων, τὰ δποῖα ὕστερον μεταφέρει εἰς τὴν ἀπόκρυφον καὶ μεμονωμένην φωλεὰν αὐτοῦ, ἔνθα εύχαριστεῖ τὴν πεῖναν αὐτοῦ. Ἐλλ' ἡ συνηθεστέρα λεία τῆς Ἀρπυίας εἶναι τὰ μοσχάρια. Δὲν γνωρίζομεν μὲν πῶς νεοττεύει, ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι καθὼς οἱ ἀετοί, οὐδὲν αὐτῇ ὠτοτοκεῖ πλειότερα τῶν δύο ἢ τριῶν.

Αἱ ἔξεις τῆς ὑποχείρου Ἀρπυίας παρετηρήθησαν ἀκριβέστερον, ἢ τῆς φυσικῶς καὶ ἀγρίως διαιτωμένης. Συνεχῶς, λέγει τις τῶν Ἀγγλων φυσιολόγων,

εἴχομεν ἀδιακόπως προσηλωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν ἐπὶ τῆς ἀετώδους Ἀρπυίας, τῆς ἐν τῷ κήπῳ τῆς ζωολογικῆς ἐταιρίας τοῦ Λονδίνου· καὶ μάλιστα προσείχομεν εἰς τὸν τρόπον διὰ τοῦ δοπίου αὕτη ἴσταται ἐπὶ τίνος ξύλου, ὃθη καὶ ἀκίνητος ὡς ἄγαλμα, οὐδόλως ταραττομένη ἀπὸ τὰ πρὸς ἐκφόβησιν αὐτῆς γινόμενα κινήματα, ἢ καταβάλλουσα τὸ ἀγέρωχον· τὸ ἐνέργειαν μάλιστα καὶ τόλμην σπινθηροβολοῦν αὐτῆς θλέμμα, ἀσκαρδαμικτὶ εἰς ἡμᾶς προσηλωμένον, ἐφαίνετο ὡς νὰ μᾶς ἐπροκάλει ὑπερηφάνως.

Κἀντεν ὅρνεον οὔτε ἔξισοῦται πρὸς τὴν Ἀρπυίαν κατὰ τὴν δύναμιν, οὔτε ὑπερτερεῖ αὐτὴν κατὰ τὴν ἀγριότητα. Παρατηρήσαντες δὲ πάλιν αὐτὴν ἄλλοτε, εἴδομεν παίζουσαν μετὰ τῆς κατασπαραγμένης ὑπ' αὐτῆς λείας καὶ ἔχουσαν τοὺς μὲν ὄνυχας ἐμπηγμένους εἰς τὸ σῶμα τοῦ θύματος, τὸ δὲ ράμφος καθηματωμένον, ὅτε δὲ μῆς εἶδε πλησιάζοντας πρὸς αὐτὴν, ἀντὶ ν' ἀφῆσῃ αὐτὸν, ἔξηπλονε τὰς πλατείας αὐτῆς πτέρυγας διὰ νὰ καλύψῃ αὐτὸν, καὶ ἐσάθη θλέπουσα ἀπειλητικῶς, καὶ δεικνύουσα, ὅτι ἡτον ἐτοίμη τρόπον τινα νὰ πολεμήσῃ μέχρι τελευταίας ἀναπνοῆς, ἐὰν ἥθελαμεν δοκιμάσει νὰ διαμφισθήτησωμεν πρὸς αὐτὴν περὶ τοῦ εἰς τοὺς ὄνυχας αὐτῆς θύματος· τὸ δὲ ἀγριον καὶ τὸ ἀγέρωχον τοῦ ὅρνεου ἐδῆλου, ὅτι ματαίως τις ἥθελεν ἀποπειραθῆν· ν' ἀφαιρέσῃ τοῦτο ἀπ' αὐτῆς.

Ἡ σμικρότης καὶ τὸ σχῆμα τῶν πτερῶν τῆς μεγάλης Ἀρπυίας, ἀν καὶ κατάλληλα πρὸς τὴν διαρκῆ καὶ σταθερὰν τοῦ ὅρνεον πτήσιν, ἀποκαθιστῶσιν ὅμως αὐτὸν ἀνίκανον πρὸς τοὺς μεταρσίους ἔξειλγμούς, τοὺς δοπίους κάμνουσιν οἱ Ἱέρακες· ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τὸ ὅρνεον τοῦτο κατοικεῖ εἰς τοὺς δρυμούς, καὶ δὲν καταδιώκει, ὡς δὲ Ἱέρακ πτηνὰ, ἀλλὰ ζῶα ἀνίκανα νὰ σωθῶσι διὰ τῆς πτήσεως, ὑπάρχει τελεία ἀρμονία μεταξὺ τῆς δυνάμεως τῶν πτερύγων, καὶ τῶν περιστάσεων τῶν χρειῶν αὐτοῦ.

Ἡ μεγάλη λοιπὸν Ἀρπυία, ἀν καὶ δὲν ἴππαται εἰς τὰ ὑπέρτατα ὑψη, μηδὲ διασχίζει, ὡς δὲ Ἱέρακ τὰ μετέωρα νέφη, περιπταταὶ ὅμως τὰ δάση, φέρεται ἐπὶ τὰ δένδρα, καὶ ἀνακαλύπτει τὸν ἐκ τῶν κλάδων κρεμάμενον θραδύποδα, ἢ τὸν ἀμερίμνως περιφέρομεθα πίθηκον, ὅτε θεβαία περὶ τῆς ἐπιτυχίας,

έφορμας κατά τοῦ ἀόπλου θύματος, ἀρπάζει αὐτὸν, καὶ δίδεις τῶν ὄνυχων ατηπήματος κατά τῆς κεφαλῆς, ἐτέρου δὲ ἐπὶ τῆς καρδίας, θανατόνει παραχρῆμα· τὸ δὲ ῥάμφος δὲν μεταχειρίζεται, εἰμὴ μόνον, δταν θέλη νὰ διασχίσῃ καὶ νὰ φάγῃ αὐτό.

Ἡ μεγάλη Ἀρπυία εἶναι σπανία καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτῆς· διότι ἀλλως τὰ εἴδη τῶν ζώων, ἐξ ὅν τρέφεται, ηθελαν ἐκλείψει ἐνεκα τῆς ὁποίας ἐπιφέρει, μεγάλης καταστροφῆς, καὶ ἐπομένως, ή μὲν μεταξὺ τῶν φθειρόντων καὶ φθειρομένων ζώων σοφῆς ὑπὸ τῆς φύσεως κατασταθεῖσα ἰσορροπία ηθελε συγκαταστραφῆ μετὰ τῶν δευτέρων, τὰ δὲ αἷμοβόρα ζῶα ηθελον ἐξαλείψει κατὰ μικρὸν τὰ εἴδη τῶν θυμάτων αὐτῶν.

Δὲν ὑπάρχει λοιπὸν ἀμφιθολία, ὅτι συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῆς Ἀρπυίας, ὅτι, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν αἵμοβόρων θηρίων, τῶν ὁποίων δηλαδὴ ή ποσότης τοῦ πληθυσμοῦ εἶναι πάντοτε κατ' ἀναλογίαν πολὺ μικροτέρα τῆς τῶν ζώων, ἐξ ὅν συνήθως τρέφονται· διὸ καὶ ὅπου νέμονται πλειότεροι θραδύποδες, καὶ πίθηκοι, ἐκεὶ ὑπάρχουσι καὶ πλειότεραι Ἀρπυίαι.

Ο ΔΟΚΙΜΟΣ.

Τι τορικὸν Διήγημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Ἡ ἐσχάτη περία.

Ἐις τὴν Βάλην, προάστειον τῆς Γαλλικῆς πόλεως Μουλχούζης τῆς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τοῦ ἀνω Μήνου, συνέθη κατὰ τὸν Ιανουαρίον μῆνα τοῦ ἔτους 1819, μία ἐξ ἐκείνων τῶν θιλιθερῶν ακηγῶν, διὸν ἡ ἐσχάτη πενία κατασπαράττει συνεχῶς πολλὰς τιμίας μὲν, ἀλλ’ ἀτυχεῖς οἰκογενείας. Εἰς τὸ ἐνδότατον μέρος ὑπαίθρου ἀχυρῶνος ἐκτεθειμένου εἰς τὴν σφραδὴν δρμὴν τῶν ἀκαθέκτων ἀνέμων τῆς ἡμέρας, καὶ εἰς τὴν χιονώδη πάγην τῆς νυκτὸς, ἐκειτο τεσσαρακοντοῦτις γυνὴ ἐξηπλωμένη ἐπὶ παλαιᾶς τίνος σεσαθρωμένης κλίνης, ἡ δὲ κάτωχρος αὐτῆς ὄψις ἐδείκνυεν, ὅτι αἱ ζωτικαὶ αὐτῆς δυνάμεις εἶχον ηδη ἀποστειθῆ.

Ἡ κήρα Κοσμάνη (οὗτως ὄνομάζετο ἡ ψυχορράγοις) εἶχεν ἀντιπαλαίσεις ἐπὶ πολλὰ ἔτη πρὸς τὰς ὁδούνηροτάτας στερήσεις τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ εἶχε καταδαμάσει τὸ φύσει εὔ-

ρωστον αὐτῆς σῶμα εἰς ἐργασίας ἀνωτέρας τῶν ἀνθρωπίνων δυνάμεων. Ἀφοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ σύγου αὐτῆς ἔμεινε κήρα μήτηρ δύο τέκνων, τὸ μεγαλήτερον τῶν δοποίων ἦτο μόλις τετραετές, κατώρθωσεν ἡ ἀνθεύεψη τὰ δρφανὰ ταῦτα διὸ ἐπιμόχθων ἐργασίων καὶ στερήσεων τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς τὸ ζῆν πραγμάτων, περιμένουσα πολλάκις τὸν μισθὸν τῆς ἐπαύριον διὰ νὰ κορέσῃ τὴν σημερινὴν πείναν. Ἡ κήρα Κοσμάνη ἦσθαντο μὲν πρὸ πολλοῦ, ὅτι αἱ σωματικαὶ αὐτῆς δυνάμεις εἶχον ηδη ἐκλείψει, διετήρει ὅμως τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἐργάζηται, καὶ ἵσως, ἐὰν ὑπεστηρίζετο καὶ ἐνεθαρρύνετο ὑπὸ τῶν προμηθευόντων εἰς αὐτὴν ἐργασίαν, ηθελε κατορθώσει νὰ ὑπερνικήσῃ καὶ τοῦτο τὸ κακόν. Ἀλλ’ ἐπειδὴ καὶ οὗτοι ἐκλαβόντες ἀμέλειαν ταύτην τῶν σωματικῶν αὐτῆς δυνάμεων τὴν ἀπαύδησιν, ἐπαυσαν τοῦ νὰ χορηγῶσιν εἰς αὐτὴν ἐργασίαν, ή ἀθλία κήρα τόσον σκληρῶς καὶ αδίκως περιφρονηθεῖσα, δὲν ηδυνήθη πλέον γ’ ἀνθέξῃ.

Μίαν ἑσπέραν λοιπὸν εἰσελθοῦσα εἰς τὴν καλύβην αὐτῆς μᾶλλον παρά ποτε καταβεβλημένη, ἀφοῦ προσήλωσε τὰ βλέμματα ἐπὶ τῆς ἑστίας καὶ τῆς ἀρτοθήκης, καὶ εἶδεν ἀμφοτέρας κενὰς, εἶπε πρὸς τὸν Φρεδερίκον τὸν νεώτερον ἐκ τῶν δύο υἱῶν αὐτῆς.

« Τέκνον μου, ἵσως ὁ Θεὸς μᾶς εὐσπλαγχνισθῇ! κατ’ αὐτὰς ὅμως μήν ἐλπίζητε τίποτε ἀπὸ ἐμὲ, διότι αἰσθάνομαι ἐμαυτὴν διόλου ἐξικμασμένην. Σὺ εἰσαι φιλόπονος ἐργάτης, δὲν ἀρχηγὸς τοῦ ἐργοστασίου, εἰς τὸ δόποιν ἐργάζεσαι, σὲ ἀγαπᾷ· ὅταν λοιπὸν μάθῃ, ὅτι σὺ καὶ ὁ ἀδελφός σου στερεῖσθε τὸν ἐπιούσιον ἄρτον, δὲν θέλει ἔβαια σὲ ἀρνηθῆ προπληρωμήν τινα τοῦ μισθοῦ σου· καὶ αἰσθάνομαι μὲν πόσον εἶναι δυσάρεστοι αἱ τοιαῦται αἰτήσεις, ἀλλὰ σὺ, Φρεδερίκε μου, ἔχεις γενναίαν ψυχὴν, δὲν Θεὸς μᾶς διατάττει νὰ φροντίζωμεν περὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ὑπάρκειας ἡμῶν. »

Ο Φρεδερίκος ἐκύτταξε μὲν ἀπορίαν τὴν μητέρα αὐτοῦ· διότι ἀν καὶ ἀλλοτε πολλάκις ὁ ἄρτος τοὺς εἶχε λείψει, οὐδέποτε ὅμως αὕτη εἶχεν ὅμιλήσει οὕτω· διὸ καὶ φρίκη κατέλαβε τὸν ἄθλιον παῖδα, ὡς εἶδε τὴν ὡχρότητα καὶ ἀπελπισίαν αὐτῆς ἀλλ’ ἐν τοσούτῳ κρατήσας τὰ ἔτοιμα νὰ βεύσωσι δάκρυα αὐτοῦ, ἐπλησίασε πρὸς αὐτὴν καὶ ἀφοῦ παρεκάλεσε γ’ ἀνα-